

Visokošolski strokovni študijski program: PREDŠOLSKA VZGOJA

Predmet: METODIKA UVAJANJA V DRUŽBENO OKOLJE

Letnik: 3.

1. VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI

Poznavanje sodobnega koncepta družbenih študij in usposabljanje za njegovo aplikacijo v predšolski kurikulum. Usposabljanje študentk/študentov za kreiranje predšolskih programov, ki zadevajo temeljne determinante kakovosti fizičnega in socialnega prostora, kot so zdravje, osebna varnost, mir, spoštovanje človekovih pravic, strpnost, medkulturna skupnost, čisto okolje, kulturna dediščina, kakovost medosebnih odnosov.

Poznavanje in aplikacija teoretičnih konceptov in modelov izboljševanja socialne kompetence in akcijske kompetence, v smislu prevzemanja vloge dejavnega udeleženca v procesih spreminjanja in izboljševanja neposrednega življenjskega okolja.

Usposabljanje študentov za problemski, interdisciplinarni in raziskovalni pristop k načrtovanju in izvajanju vsebin.

Usposabljanje za uporabo aktivnih metod spoznavanja s poudarkom na "raziskovanju otrok" (inquiry, problem-solving).

Predmet je zasnovan kot sklop izbranih družbenih študij, prilagojenih za predšolsko populacijo. Namen učnega načrta je usposobiti študentke/š studente za ustvarjanje takšnega konteksta spoznavanja, ki zagotavlja otrokom možnost, da sodelujejo v procesu ustvarjanja znanja in raziskovanja družbenega življenja. Osnovna predpostavka vzgojnoizobraževalnega procesa je neločljivost med metodo/procesom spoznavanja ter vsebino/znanjem. Med pridobivanjem znanja, sposobnosti in veščin na eni ter družbeno participacijo na drugi strani zavzema osrednje mesto proces vrednotenja, ki ga razumemo kot zavestno ekspliciranje vrednot (družbenih in intrinzičnih) ter zavzemanje za konsistentnost med vrednotami, zastopanimi v kurikulumu in tistimi, ki jih "sporoča" etos ustanove.

2. VSEBINA

A. Sodoben koncept družbenih študij.

Teoretične osnove in elementi koncepta družbenih študij.

Strategije načrtovanja:

- Triada: znanje-sposobnosti/veščine-družbene vrednote, stališča.
- Razvoj predstav in pojmov - spiralni načrt.
- Interdisciplinarno načrtovanje.
- Strategije aktivnega učenja: proces raziskovanja, igralni koticiki.

B. Aktivna strpnost: socialne učenje v vrtcu

Jaz: jaz kot edinstvena oseba, predstavljanje, medsebojno prepoznavanje, različnost kot prednost.

Jaz in drugi: oblikovanje skupinske identitete, pripadnost, prijateljstvo, reševanje sporov, sodelovanje.

Tematsko-problemski sklopi:

Vrtec - moja igralnica - naše igrišče - moj kraj.

Jaz - moji prijatelji v vrtcu - naša skupina.

Osebna varnost/skrb za zdravje.

Strpnost/spoštovanje in uveljavljanje individualnih in skupinskih razlik/ medkulturna vzgoja.

Vzgoja za mir/ nenasilno reševanje konfliktov.

Varstvo okolja.

Kulturna dediščina in tradicija.

3. POVEZANOST Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet se povezuje s predmeti temeljnega pedagoškega študija, zlasti s pedagogiko, psihologijo ter sociologijo vzgoje in filozofijo ter izbirnim predmetom medosebna komunikacija.

4. ŠTUDIJSKA LITERATURA

Holligan, C. (1993). Values in the Nursery, Case Studies of Practice. University of Paisley.

Jensen, B.B., Schnack, K. (1994). Action and Action Competence as Key Concepts in Critical Pedagogy. Royal Danish School of Educational Studies, Copenhagen.

Maxim, W. G. (1997). Social Studies and the Elementary School Child. Merrill Publishing Company, Ohio.

Readon, B. B. (1997). Tolerance – the threshold of peace. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Pariz.

Prvi koraki - metodični priročnik za poučevanje človekovih pravic (1999). Amnesty International Slovenije, Ljubljana.

Turnšek, N. (2002). Kultura aktivne strpnosti: izobraževanje za pluralno medkulturno družbo in spoštovanje človekovih pravic. Gradivo za integrirano prakso. Pedagoška fakulteta v Ljubljani.

Uzelac, M., Bognar, L., Bagić, A. (1994). Budimo prijatelji. Slon, Zagreb.

Varni, močni in svobodni. Priročnik za izvajanje CAP programa za predšolsko stopnjo. (2000). National Center for Assault Prevention, New Jersey, Center za preventivne dejavnosti, Ljubljana.

Vsi drugačni, vsi enakopravni. Vzgojno-izobraževalni priročnik – zamisli, viri, metode in dejavnosti za neformalno medkulturno vzgojo in izobraževanje mladih in odraslih. (1998). Informacijsko dokumentacijski center Sveta Evrope, Nuk, Ljubljana, Urad RS za mlade, Iskanja.

5. POSEBNOSTI

Po zaključenih predavanjih in eksperimentalnih vajah v petem semestru študenti opravljajo delni izpit; uspešno opravljen delni izpit je pogoj za pristop k opravljanju integrirane prakse v šestem semestru. Drugi del izpita študenti opravijo tako, da v času strnjene prakse (maja) izdelajo projekt 'raziskujmo z otroki' in ga zagovarjajo ustno.

Navodila za izvajanje:

Predavanja potekajo skupno, eksperimentalne vaje pa v manjših skupinah.

Kadrovski pogoji:

Nosilec predmeta je habilitiran visokošolski učitelj sociologije.

Materialni pogoji:

Za izvajanje predavanj je potrebna standardna predavalnica, za eksperimentalne vaje pa ustrezno manjša. Prostori morajo biti opremljeni z ustreznimi učnimi pripomočki. Študentkam in študentom mora biti na voljo predpisana literatura in možnost fotokopiranja.

Avtorica: mag. Nada TURNŠEK, viš. pred.